

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Кафедра педагогіки та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор проф. Рогоза М.Є.
«_____» _____ 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТОЛОГІЯ»
на 2015 – 2016 навчальний рік

для студентів напряму підготовки:

6.140103	«Туризм»
6.030510	«Товарознавство та експертиза в митній справі»
6.030510i	«Товарознавство та торгівельне підприємництво»
6.030510 i	«Товарознавство та експертиза в митній справі»
6.040302	«Інформатика»
6.140101 i	«Готельно-ресторанна справа»

Укладач – доц. Гончаренко Н. І., к. і. н.

Робоча навчальна програма обговорена і
схвалена на засіданні кафедри педагогіки та
суспільних наук

_____ 2016 року, протокол № _____

Зав. кафедри педагогіки та суспільних наук
_____ проф. Стрельников В. Ю.

(підпис)

УЗГОДЖЕНО»

Заст. директора інституту економіки,
управління та інформаційних технологій

«_____» _____ 2016 р.

_____ Франко Л.І.

(підпис)

«УЗГОДЖЕНО»

Директор Інституту економіки, управління
та інформаційних технологій

«_____» _____ 2016 р.

_____ Педченко Н. С.

(підпис)

«УЗГОДЖЕНО»

Заст. декана факультету товарознавства,
торгівлі та маркетингу

«_____» _____ 2016 р.

_____ Нартова І.В.

(підпис)

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету товарознавства,
торгівлі та маркетингу

«_____» _____ 2016 р.

_____ Тягунова Н. М.

(підпис)

ВСТУП

Сучасний суспільний розвиток характеризується зростаючою роллю політики. Адже саме політика є тією сферою суспільного життя, в якій концентруються всі найважливіші його проблеми, пов'язані з інтересами різних соціальних груп, де виробляються способи їх вирішення. Збагнути ж сутність політики, з'ясувати механізми владарювання, розкрити мотиви та цілі діяльності політичних суб'єктів покликана політологія. Ця наука допомагає формувати політичну культуру громадян, створювати громадянське суспільство. Її вивчення – один із найефективніших способів соціалізації особи, засвоєння нею демократичних цінностей. Ще у 1948 р., враховуючи саме це особливе значення політології, ЮНЕСКО рекомендував її для викладання у вищих навчальних закладах країн світу.

Політичні знання потрібні будь-якій людині, незалежно від її професійної належності, оскільки, живучи в суспільстві, вона обов'язково взаємодіє з державою, іншими політичними інститутами. Потреба у глибокому опануванні основ політичної науки обумовлена необхідністю усвідомлення громадянами своєї ролі і місця у суспільному житті, формуванням у них високого рівня політичної свідомості, політичної культури, відчуття власної значущості, виробленням активної життєвої позиції.

Демократична політична освіта базується на визнанні основних гуманістичних цінностей, перш за все, свободи й гідності кожної особистості, її природних прав. Вивчення політології допомагає громадянину вірно оцінити суспільний стрій, усвідомити свої права та обов'язки як члена суспільства та держави. Головне її призначення – навчити людину адекватно орієнтуватися в складному й суперечливому сучасному світі, виражати і захищати свої інтереси, поважаючи інтереси і права інших людей, колективно вирішувати спільні проблеми.

Метою курсу політології є створення цілісної системи знань про політичну сферу суспільного організму. Досягненню цієї мети слугує виконання наступних **завдань**: вивчення історії розвитку світової та вітчизняної політичної думки, структури та функцій політичної системи суспільства, сутності владних інститутів, з'ясування ролі та місця держави, політичних партій, громадських організацій в політичній системі, визначення форм участі соціальних суб'єктів у політичному процесі, процедур вироблення та прийняття політичних рішень.

В результаті вивчення курсу політології студент **повинен знати**: об'єкт, предмет, методи та функції політичної сфери життя суспільства, основні закономірності її функціонування та розвитку, особливості держави як політичного інституту, її структуру та основні функції, функції та типи політичних партій та партійних систем, основні політичні течії сучасності, взаємозв'язок між внутрішньою та зовнішньою політикою;

повинен вміти: виділяти теоретичні та прикладні компоненти політичного знання, робити аналіз соціально-політичної ситуації в країні й світі, самостійно орієнтуватися в політичному житті, застосовувати на практиці отримані знання як учаснику політичного процесу.

Дана програма розроблена на основі типової програми з політології (Київ, 1997) та галузевого стандарту вищої освіти для напрямку «Економіка і підприємництво» (Київ, 2007) і Державного стандарту вищої освіти України для напрямку «Торгівля» (К., 2002).

Таблиця 1.1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Політологія» для студентів напряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Освітньо-кваліфікаційного рівня «БАКАЛАВР»

Навчально-організаційна структура дисципліни	
Кількість предметів ECTS	3 кредити
Кількість змістових модулів	2
Загальна кількість годин	108 год.
Кількість годин на тиждень	2 год.
Характеристика навчальної дисципліни нормативна	
Денна: II семестр	Заочна: I семестр
Теоретична та практична підготовка	
Денна – 32 год.	Заочна – 10 год.
Самостійна позааудиторна робота	
Денна – 66 год.	Заочна – 98 год.
Індивідуально-консультативні заняття	
Денна – 10 год.	–
Підсумковий контроль	
Екзамен	Екзамен

Таблиця 1.2. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Політологія» для студентів напряму підготовки 6.030510. «Товарознавство та експертиза в митній справі».

Освітньо-кваліфікаційного рівня «БАКАЛАВР»

Навчально-організаційна структура дисципліни	
Кількість предметів ECTS	2,5 кредити
Кількість змістових модулів	2
Загальна кількість годин	90 год.
Кількість годин на тиждень	2 год.
Характеристика навчальної дисципліни нормативна	
Денна: II семестр	Заочна: I семестр
Теоретична та практична підготовка	
Денна – 32 год.	Заочна – 10 год.
Самостійна позааудиторна робота	
Денна – 48 год.	Заочна – 80 год.
Індивідуально-консультативні заняття	
Денна – 10 год.	–
Підсумковий контроль	
Екзамен	Екзамен

Таблиця 1.3. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Політологія» для студентів напряму підготовки 6.030510і «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика», 6.140103 «Туризм».

Освітньо-кваліфікаційного рівня «БАКАЛАВР»

Навчально-організаційна структура дисципліни	
Кількість предметів ECTS	2 кредити
Кількість змістових модулів	2
Загальна кількість годин	72 год.
Кількість годин на тиждень	2 год.
Характеристика навчальної дисципліни нормативна	
Денна: II семестр	Заочна: I семестр
Теоретична та практична підготовка	
Денна – 32 год.	Заочна – 10 год.
Самостійна позааудиторна робота	
Денна – год.	Заочна – год.
Індивідуально-консультативні заняття	
Денна – 14 год. («Туризм» – 10 год)	–
Підсумковий контроль	
Екзамен	Екзамен

Таблиця 2.1. Розподіл годин з навчальної дисципліни за семестрами і за видами занять згідно робочого навчального плану за напрямом підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Семестр	Спеціальність	Вид заняття					ПМК	Екзамен
		Аудиторні			Позааудиторні			
		Лекція	Семінар	Разом	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота		
Денна форма навчання								
II	ГРСі	18	14	32	10	66		+
Заочна форма навчання								
II	ГРСі	6	4	10	-	98		+

Таблиця 2.2. Розподіл годин з навчальної дисципліни за семестрами і за видами занять згідно робочого навчального плану за напрямом підготовки 6.030510 «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Семестр	Спеціальність	Вид заняття					ПМК	Екзамен
		Аудиторні			Позааудиторні			
		Лекція	Семінар	Разом	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота		
Денна форма навчання								
II	ТЕМС	18	14	32	10	48	-	+
Заочна форма навчання								
II	ТЕМС	6	4	10	-	80	-	+

Таблиця 2.3. Розподіл годин з навчальної дисципліни за семестрами і за видами занять згідно робочого навчального плану за напрямом підготовки 6.030510 «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (i), 6.030510.i «Товарознавство та експертиза в митній справі» (i), 6.040302 «Інформатика», 6.140103 «Туризм».

Семестр	Спеціальність	Вид заняття					ПМК	Екзамен
		Аудиторні			Позааудиторні			
		Лекція	Семінар	Разом	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота		
Денна форма навчання								
II	I, ТКДі, ТЕМСі	18	14	32	14	26	-	+
II	Г	18	14	32	10	30	-	+
Заочна форма навчання								
II	Г	6	4	10	-	62	-	+
II	ТКДі, ТЕМСі	6	4	10	-	62	-	+

Таблиця 3.1. Робочий графік навчальної дисципліни на II семестр для напрямків підготовки 6.140101і «Готельно-ресторанна справа» і

Вид навчального заняття	Тижнів, годин																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Аудиторне – 32 год., у т.ч. :	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
– лекція – 18 год.	4	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2		
– семінар – 14 год.	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-		
2. Самостійна робота студента – 66 год.	4	4	4	6	6	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4		
– виконання домашніх завдань	2	2	2	4	4	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4		
– підготовка до семінарських занять	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-		
3. Індивідуально-консультативна робота – 10 год.			2				2			2			2		2		
4. Проведення модульної контрольної роботи								+							+		
5. Форма контролю – Екзамен																+	

Таблиця 3.2. Робочий графік навчальної дисципліни на II семестр для напрямків підготовки 6.030510 «Товарознавство та експертизи в митній справі»

Вид навчального заняття	Тижнів, годин																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Аудиторне – 32 год., у т.ч. :	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
– лекція – 18 год.	4	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2		
– семінар – 14 год.	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-		
2. Самостійна робота студента – 48 год.	3	3	3	4	3	3	4	3	4	3	3	3	3	4	2		
– виконання домашніх завдань	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2		
– підготовка до семінарських занять	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-		
3. Індивідуально-консультативна робота – 10 год.			2				2			2			2		2		
4. Проведення модульної контрольної роботи								+							+		
5. Форма контролю – Екзамен																	+

Таблиця 3.3. Робочий графік навчальної дисципліни на I семестр для напрямків підготовки 6.030510і «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика», 6.140103 «Туризм».

Вид навчального заняття	Тижнів, годин																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Аудиторне – 32 год., у т.ч. :	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
– лекція – 18 год.	4	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2		
– семінар – 14 год.	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-		
2. Самостійна робота студента – 26 год.	1	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2	2	1	2	
– виконання домашніх завдань	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
– підготовка до семінарських занять	1	1	1	-	1	-	1	-	1	1	1	-	1	1	-	-	
3. Індивідуально-консультативна робота – 14 год.			2		2		2		2		2		2		2		
4. Проведення модульної контрольної роботи								+								+	
5. Форма контролю – Екзамен																	+

Таблиця 3.4. Робочий графік навчальної дисципліни на I семестр для напрямків підготовки 6.140103 «Туризм»

Вид навчального заняття	Тижнів, годин																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Аудиторне – 32 год., у т.ч. :	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
– лекція – 18 год.	4	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2		
– семінар – 14 год.	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-		
2. Самостійна робота студента – 30 год.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
– виконання домашніх завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
– підготовка до семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-		
3. Індивідуально-консультативна робота – 14 год.			2				2			2			2		2		
4. Проведення модульної контрольної роботи								+								+	
5. Форма контролю – Екзамен																	+

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія» для навчальних напрямів підготовки 6.140101і «Готельно-ресторанна справа» і

№ п/п	Назва теми	Кількість годин за видами занять				
		Разом	аудиторні		позааудиторні	
			лекції	семінари	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Базові засади політології. Основні політичні інститути						
1.	<i>Політологія як наука</i>	8	2	2	–	4
2.	<i>Етапи розвитку світової політичної думки</i>	6	–	2	–	4
3.	<i>Політична думка України</i>	6	–	–	2	4
4.	<i>Політична влада та владні відносини</i>	6	–	–	2	4
5.	<i>Політична система суспільства</i>	6	2	2	–	2
6.	<i>Держава - основна ланка політичної системи</i>	8	2	2	–	4
7.	<i>Політичні режими</i>	8	2	–	2	4
8.	<i>Політичні партії та партійні системи</i>	8	2	2	–	4
9.	<i>Виборчі системи</i>	8	2	–	2	4
Модуль 2. Політика та суспільство						
10.	<i>Громадські організації та рухи</i>	4	–	–	–	4
11.	<i>Громадянське суспільство</i>	4	–	–	–	4
12.	<i>Особа як суб'єкт політики</i>	8	2	2	–	4
13.	<i>Політична свідомість та політична культура</i>	6	2	–	–	4
14.	<i>Соціальна та національна політика</i>	4	–	–	–	4
15.	<i>Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i>	8	2	2	–	4
16.	<i>Міжнародні відносини та міжнародна політика</i>	6	–	–	2	4
17.	<i>Політичний менеджмент і політичний маркетинг</i>	4	–	–	–	4
Разом:		108	18	14	10	66

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія» для навчальних напрямів підготовки 6.030510 «Товарознавство та експертизи в митній справі»

№ п/п	Назва теми	Кількість годин за видами занять				
		Разом	аудиторні		позааудиторні	
			лекції	семінари	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Базові засади політології. Основні політичні інститути						
1.	<i>Політологія як наука</i>	6	2	2	–	2
2.	<i>Етапи розвитку світової політичної думки</i>	4	–	2	–	2
3.	<i>Політична думка України</i>	6	–	–	2	4
4.	<i>Політична влада та владні відносини</i>	6	–	–	2	4
5.	<i>Політична система суспільства</i>	6	2	2	–	2
6.	<i>Держава - основна ланка політичної системи</i>	6	2	2	–	2
7.	<i>Політичні режими</i>	6	2	–	2	2
8.	<i>Політичні партії та партійні системи</i>	6	2	2	–	2
9.	<i>Вибірчі системи</i>	6	2	–	2	2
Модуль 2. Політика та суспільство						
10.	<i>Громадські організації та рухи</i>	4	–	–	–	4
11.	<i>Громадянське суспільство</i>	4	–	–	–	4
12.	<i>Особа як суб'єкт політики</i>	6	2	2	–	2
13.	<i>Політична свідомість та політична культура</i>	6	2	–	–	4
14.	<i>Соціальна та національна політика</i>	4	–	–	–	4
15.	<i>Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i>	6	2	2	–	2
16.	<i>Міжнародні відносини та міжнародна політика</i>	4	–	–	2	2
17.	<i>Політичний менеджмент і політичний маркетинг</i>	4	–	–	–	4
Разом:		90	18	14	10	48

Таблиця 4.3. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія» для навчальних напрямів 6.030510і «Товарознавство і торговельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика»

№ п/п	Назва теми	Кількість годин за видами занять				
		Разом	аудиторні		позааудиторні	
			лекції	семінари	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Базові засади політології. Основні політичні інститути						
1.	<i>Політологія як наука</i>	5	2	2	–	1
2.	<i>Етапи розвитку світової політичної думки</i>	4	–	2	–	2
3.	<i>Політична думка України</i>	4	–	–	2	2
4.	<i>Політична влада та владні відносини</i>	3	–	–	2	1
5.	<i>Політична система суспільства</i>	5	2	2	–	1
6.	<i>Держава - основна ланка політичної системи</i>	6	2	2	–	2
7.	<i>Політичні режими</i>	6	2	–	2	2
8.	<i>Політичні партії та партійні системи</i>	5	2	2	–	1
9.	<i>Виборчі системи</i>	5	2	–	2	1
Модуль 2. Політика та суспільство						
10.	<i>Громадські організації та рухи</i>	2	–	–	–	2
11.	<i>Громадянське суспільство</i>	3	–	–	2	1
12.	<i>Особа як суб'єкт політики</i>	6	2	2	–	2
13.	<i>Політична свідомість та політична культура</i>	4	2	–	–	2
14.	<i>Соціальна та національна політика</i>	2	–	–	–	2
15.	<i>Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i>	6	2	2	–	2
16.	<i>Міжнародні відносини та міжнародна політика</i>	3	–	–	2	1
17.	<i>Політичний менеджмент і політичний маркетинг</i>	3	–	–	2	1
Разом:		72	18	14	14	26

Таблиця 4.4. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія» для навчальних напрямів підготовки 6.140103 «Туризм»

№ п/п	Назва теми	Кількість годин за видами занять				
		Разом	аудиторні		позааудиторні	
			лекції	семінари	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Базові засади політології. Основні політичні інститути						
1.	<i>Політологія як наука</i>	5	2	2	–	1
2.	<i>Етапи розвитку світової політичної думки</i>	4	–	2	–	2
3.	<i>Політична думка України</i>	4	–	–	2	2
4.	<i>Політична влада та владні відносини</i>	4	–	–	2	2
5.	<i>Політична система суспільства</i>	5	2	2	–	1
6.	<i>Держава - основна ланка політичної системи</i>	6	2	2	–	2
7.	<i>Політичні режими</i>	6	2	–	2	2
8.	<i>Політичні партії та партійні системи</i>	5	2	2	–	1
9.	<i>Виборчі системи</i>	5	2	–	2	1
Модуль 2. Політика та суспільство						
10.	<i>Громадські організації та рухи</i>	2	–	–	–	2
11.	<i>Громадянське суспільство</i>	2	–	–	–	2
12.	<i>Особа як суб'єкт політики</i>	6	2	2	–	2
13.	<i>Політична свідомість та політична культура</i>	4	2	–	–	2
14.	<i>Соціальна та національна політика</i>	2	–	–	–	2
15.	<i>Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i>	6	2	2	–	2
16.	<i>Міжнародні відносини та міжнародна політика</i>	4	–	–	2	2
17.	<i>Політичний менеджмент і політичний маркетинг</i>	2	–	–	–	2
Разом:		72	18	14	10	30

Таблиця 5. Технологічна карта тематичного плану дисципліни «Політологія» для навчальних напрямів підготовки 6.140103 «Туризм», 6.030510і «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика», 6.030510 «Товарознавство та експертизи в митній справі», 6.140101і «Готельно-ресторанна справа» і

Назва теми та питання лекції	Обсяг годин	Назва теми семінарського заняття	Обсяг годин	Література (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4	5
Модуль 1. Базові засади політології. Основні політичні інститути				
<i>Тема 1. Політологія як наука</i> 1. Політика як суспільне явище та об'єкт дослідження політологією. 2. Предмет політології, основні проблеми, що нею вивчаються. 3. Методи, категорії та закономірності політології. 4. Функції науки про політику та її місце в системі суспільствознавчих наук.	2	<i>Семінар 1. Політологія як наука</i> 1. Політика як соціальне явище, її роль у житті суспільства. 2. Предмет політології. 3. Методи, категорії та закономірності політології. 4. Функції науки про політику та її місце в системі суспільствознавчих наук.	2	
<i>Тема 2. Етапи розвитку світової політичної думки</i>	-	<i>Семінар 2. Етапи розвитку світової політичної думки</i> 1. Виникнення та розвиток уявлень про політику в Стародавньому світі та епохи Середньовіччя. 2. Політична думка Нового часу (XVII-XIX ст.). 3. Політологічні концепції XX ст.	2	
<i>Тема 3. Політична думка України</i>	-		-	
<i>Тема 4. Політична влада та владні відносини</i>	-		-	
<i>Тема 5. Політична система суспільства</i> 1. Поняття політичної системи суспільства. 2. Структура та функції політичної системи. 3. Типологія політичних систем.	2	<i>Семінар 3. Політична система суспільства</i> 1. Політична система: суть, особливості. 2. Структура та функції політичної системи. 3. Типологія політичних систем. 4. Актуальні проблеми реформування політичної системи України.	2	
<i>Тема 6. Держава – основна ланка політичної системи</i> 1. Держава: поняття та основні теорії її походження. 2. Особливості держави як політичного інституту. 3. Функції, структура та форми держави.	2	<i>Семінар 4. Держава – основна ланка політичної системи</i> 1. Держава – основний соціально-політичний інститут суспільства. 2. Концептуальні підходи до проблеми походження держави. 3. Форма держави, її структура та функції. 4. Правова держава: суть, принципи.	2	
<i>Тема 7. Політичні режими</i> 1. «Політичний режим» як політологічна категорія.	2		-	

2. Характерні риси демократичного режиму. 3. Тоталітаризм як політичний режим. 4. Особливості авторитарного режиму.				
<i>Тема 8. Політичні партії та партійні системи</i> 1. Політична партія: поняття, причини виникнення, етапи розвитку, функції. 2. Типологія політичних партій. 3. Партійні системи та їх типи.	2	<i>Семінар 5. Політичні партії та партійні системи.</i> 1. Причини виникнення та основні етапи розвитку політичних партій. Функції партій у суспільстві. 2. Типологія політичних партій. 3. Поняття партійної системи. Основні типи партійних систем. 4. Становлення багатопартійності в Україні.	2	
<i>Тема 9. Виборчі системи</i> 1. Законодавство про виборчі системи. 2. Типи виборчих систем. 3. Сучасні концепції виборчих систем.	2		-	
Модуль 2. Політика та суспільство				
<i>Тема 10. Громадські організації та рухи</i>	-		-	
<i>Тема 11. Громадянське суспільство</i>	-		-	
<i>Тема 12. Особа як суб'єкт політики</i> 1. Політична соціалізація особи. 2. Політична поведінка особи. 3. Політичне лідерство: суть, типологія.	2	<i>Семінар 6. Особа як суб'єкт політики</i> 1. Політична соціалізація особи. Типологія особистості за ставленням. 2. Політична поведінка особи. Її форми. 3. Політичне лідерство. Типологія політичних лідерів.	2	
<i>Тема 13. Політична свідомість та політична культура</i> 1. Політична свідомість у системі політичних відносин. 2. Поняття, структура та типологія політичної культури. 3. Проблеми формування демократичної культури українського суспільства.	2		-	
<i>Тема 14. Соціальна та національна політика</i>	-		-	
<i>Тема 15. Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i> 1. Консерватизм та неоконсерватизм. 2. Лібералізм та неолібералізм. 3. Соціал-демократична доктрина розвитку суспільства. 4. Комуністична концепція суспільного устрою. 5. Політичний екстремізм.	2	<i>Семінар 7. Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i> 1. Консерватизм як доктрина захисту традицій та одвічних цінностей. 2. Лібералізм: історія, сучасність. 3. Соціал-демократична доктрина розвитку суспільства. 4. Комуністична концепція суспільного устрою. 5. Політичний екстремізм.	2	
<i>Тема 16. Міжнародні відносини та міжнародна політика</i>	-		-	
<i>Тема 17. Політичний менеджмент і політичний маркетинг</i>	-		-	

Таблиця 6. Технологічна карта тематичного плану дисципліни «Політологія» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм», 6.030510і «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика», 6.030510 «Товарознавство та експертизи в митній справі», 6.140101і «Готельно-ресторанна справа» і заочного факультету.

Назва теми та питання лекції	Обсяг годин	Назва теми семінарського заняття	Обсяг годин	Література (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4	5
Модуль 1. Базові засади політології. Основні політичні інститути				
<i>Тема 1. Політологія як наука</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Політика як суспільне явище та об'єкт дослідження політологією. 2. Предмет політології, основні проблеми, що нею вивчаються. 3. Методи, категорії та закономірності політології. 4. Функції науки про політику та її місце в системі суспільствознавчих наук. 	2		-	
<i>Тема 2. Етапи розвитку світової політичної думки</i>	-	<i>Семінар 2. Етапи розвитку світової політичної думки</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення та розвиток уявлень про політику в Стародавньому світі та епохи Середньовіччя. 2. Політична думка Нового часу (XVII-XIX ст.). 3. Політологічні концепції XX ст. 	2	
<i>Тема 3. Політична думка України</i>	-		-	
<i>Тема 4. Політична влада та владні відносини</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні підходи до проблеми визначення влади. 2. Суть політичної влади, її джерела та ресурси. 3. Принципи організації та функціонування влади. 	-		-	
<i>Тема 5. Політична система суспільства</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття політичної системи суспільства. 2. Структура та функції політичної системи. 3. Типологія політичних систем. 	-		-	
<i>Тема 6. Держава – основна ланка політичної системи</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Держава: поняття та основні теорії її походження. 2. Особливості держави як політичного інституту. 3. Функції, структура та форми держави. 	2		-	
<i>Тема 7. Політичні режими</i>	-		-	

1. «Політичний режим» як політологічна категорія. 2. Характерні риси демократичного режиму. 3. Тоталітаризм як політичний режим. 4. Особливості авторитарного режиму.				
<i>Тема 8. Політичні партії та партійні системи</i> 1. Політична партія: поняття, причини виникнення, етапи розвитку, функції. 2. Типологія політичних партій. 3. Партійні системи та їх типи.	2		-	
<i>Тема 9. Виборчі системи</i> 1. Законодавство про виборчі системи. 2. Типи виборчих систем. 3. Сучасні концепції виборчих систем.	-		-	
Модуль 2. Політика та суспільство				
<i>Тема 10. Громадські організації та рухи</i>	-		-	
<i>Тема 11. Громадянське суспільство</i>	-		-	
<i>Тема 12. Особа як суб'єкт політики</i> 1. Політична соціалізація особи. 2. Політична поведінка особи. 3. Політичне лідерство: суть, типологія.	-		-	
<i>Тема 13. Політична свідомість та політична культура</i> 1. Політична свідомість у системі політичних відносин. 2. Поняття, структура та типологія політичної культури. 3. Проблеми формування демократичної культури українського суспільства.	-		-	
<i>Тема 14. Соціальна та національна політика</i>	-		-	
<i>Тема 15. Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i> 1. Консерватизм та неоконсерватизм. 2. Лібералізм та неолібералізм. 3. Соціал-демократична доктрина розвитку суспільства. 4. Комуністична концепція суспільного устрою. 5. Політичний екстремізм.	2	<i>Семинар 2. Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності</i> 1. Консерватизм як доктрина захисту традицій та одвічних цінностей. 2. Лібералізм: історія, сучасність. 3. Соціал-демократична доктрина розвитку суспільства. 4. Комуністична концепція суспільного устрою. 5. Політичний екстремізм.	2	
<i>Тема 16. Міжнародні відносини та міжнародна політика</i>	-		-	
<i>Тема 17. Політичний менеджмент і політичний маркетинг</i>	-		-	

Таблиця 7. Технологічна карта самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Політологія» напряму підготовки 6.140103 «Туризм», 6.030510і «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика», 6.030510 «Товарознавство та експертизи в митній справі», 6.140101і «Готельно-ресторанна справа» і

№ п/п	Назва теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Перелік питань, що вивчаються студентами самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
1	2	3	4	5
Модуль І. Базові засади політології. Основні політичні інститути				
1.	Політологія як наука	1. Наукові дискусії щодо розуміння суті політики та предмету політології. 2. Значення розвитку політології в умовах розбудови незалежної Української держави.	№ 1-22, 27, 39, 57, 60	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять, тестування
2.	Етапи розвитку світової політичної думки	1. Виникнення та розвиток уявлень про політику в стародавньому світі та епоху середньовіччя. 2. Політична думка Нового часу (XVII-XIXст.) 3. Політологічні концепції XX ст.	№ 1-22, 29, 41, 44, 70	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять, тестування
3.	Політична думка України	1. Політична думка часів Київської Русі, Галицько-Волинського князівства та Польсько-Литовської держави (X-XVI ст.) 2. Українська політична думка (XVII-XVIIIст.) 3. Політична думка України XIX-XXст.	№ 1-22, 44, 50, 65, 66, 70, 73	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
4.	Політична влада та владні відносини	1. Основні концепції влади в світовій політології. 2. Методи реалізації влади, ресурси влади. 3. Проблеми політичної влади в Україні на етапі її державотворення.	№ 1-22, 23, 27, 43, 47, 48, 53, 68, 69	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
5.	Політична система суспільства	1. Концептуальні підходи до розуміння суті політичної системи суспільства. 2. Проблеми реформування політичної системи України.	№ 1-22, 27, 31, 34, 42, 55, 57, 62	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять, тестування
6.	Держава – основна ланка політичної системи	1. Основні концепції походження держави в світовій політичній думці. 2. Вчення про правову	№ 1-22, 31, 34, 61, 62, 72, 73	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять,

	суспільства	державу. 3. Проблеми становлення державності в Україні.		тестування
7.	Політичні режими	1. „Політичний режим” як політологічна категорія. 2. Типологія політичних режимів. 3. Шляхи трансформації недемократичних режимів у демократичні.	№ 1-22, 26, 37, 40, 54, 58, 75	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
8.	Політичні партії та партійні системи	1. Причини виникнення та основні етапи розвитку політичних партій. 2. Становлення багатопартійності в Україні.	№ 1-22, 25, 30, 56, 57, 69	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять, тестування
9.	Виборчі системи	1. Переваги та недоліки різних типів виборчих систем. 2. Законодавство про вибори в Україні.	№ 1-22, 39, 57, 62, 64, 69	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
Модуль II. Політика та суспільство				
10.	Громадські організації та рухи	1. Причини виникнення та типологія громадських організацій. 2. Масові суспільні рухи: їх ознаки та типологія. 3. Функції суспільно-політичних організацій та рухів.	№ 1-22, 25, 36, 69	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
11.	Громадянське суспільство	1. „Громадянське суспільство” як категорія політології. 2. Причини виникнення громадянського суспільства та умови його функціонування. 3. Співвідношення громадянського суспільства і правової держави.	№ 1-22, 49, 59, 74	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
12.	Особа як суб'єкт політики	1. Основні етапи процесу політичної соціалізації особи. 2. Роль основних політичних інститутів в процесі політичної соціалізації особи. 3. Проблема лідерства в світовій політичній думці	№ 1-22, 27, 51, 57, 67, 69	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять, підготовка роботи на тему „Політичний портрет лідера” (особа лідера обирається студентом), тестування
13.	Політична свідомість та політична	1. Громадська думка як прояв суспільної свідомості. 2. Проблеми формування	№ 1-22, 27, 53, 54, 63	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для

	культура	демократичної політичної культури українського суспільства.		самостійного вивчення дисципліни», тестування
14.	Соціальна та національна політика	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна структура суспільства. Роль соціальних груп у політиці. 2. Проблеми соціальної політики в Україні. 3. Етнічні спільності в політичному житті суспільства. 4. Мета та завдання вітчизняної етнонаціональної політики 	№ 1-22, 24, 28, 33, 35, 60,71	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
15.	Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комуністична концепція суспільного устрою. 2. Сучасний клерикалізм. 	№ 1-22, 27, 39, 57, 62, 66, 68, 69	Усне опитування, перевірка конспектів для підготовки до семінарських занять, тестування
16.	Міжнародні відносини та міжнародна політика	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні відносини і зовнішньополітична роль держави. 2. Нові тенденції в розвитку міжнародних відносин і світового політичного процесу. 3. Україна у світовому співтоваристві. 	№ 1-22, 27, 32, 38, 57	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування
17.	Політичний менеджмент і політичний маркетинг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та функції політичного менеджменту. Менеджмент виборчої кампанії. 2. Менеджмент владної команди. 3. Політичний маркетинг як спосіб регулювання політичного ринку. Функції та види політичного маркетингу. 	№ 1-22, 27, 39, 68, 69	Перевірка домашніх завдань із «Практикуму для самостійного вивчення дисципліни», тестування

Таблиця 8.1. Індивідуальні заняття зі студентами роботи студентів з навчальної дисципліни «Політологія» напряму підготовки 6.030510і «Товарознавство і торгівельне підприємництво» (і), 6.030510.і «Товарознавство та експертиза в митній справі» (і), 6.040302 «Інформатика», 6.030510 «Товарознавство та експертизи в митній справі»

№ п/п	Назва теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Кількість годин	Перелік питань, що вивчаються студентами самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
1.	Політична думка України	2	1. Політична думка Київської Русі, Галицько-Волинського князівства та Польсько-Литовської держави (X-XVI ст.) 2. Українська політична думка (XVII-XVIIIст.) 3. Розвиток політичних ідей в Україні XIX-XXст.	№ 1-22, 44, 50, 65, 66, 70, 73	Перевірка конспекту теми, підготовка рефератів, тестування
2.	Політична влада та владні відносини	2	1. Концептуальні підходи до визначення політичної влади. 2. Суть, зміст, джерела політичної влади, її класифікація. 3. Система розподілу влади в суспільстві.	№ 1-22, 23, 27, 43, 47, 48, 53, 68, 69	Перевірка конспекту теми, перевірка індивідуальних завдань, тестування
3.	Політичні режими	2	1. Політичні режими: суть поняття, основні типи. 2. Характерні риси демократичного режиму. 3. Тоталітаризм як політичний режим. 4. Особливості авторитарного режиму.	№ 1-22, 26, 37, 40, 54, 58, 75	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
4.	Виборчі системи	2	1. Законодавство про виборчі системи. 2. Типи виборчих систем. 3. Сучасні концепції виборчих систем.	№ 1-22, 39, 57, 62, 64, 69	Перевірка індивідуальних завдань, тестування
5.	Громадянське суспільство	2	1. Громадянське суспільство як категорія політології. 2. Причини виникнення громадянського суспільства та умови його функціонування. 3. Взаємовідносини громадянського суспільства та правової держави.	№ 1-22, 49, 59, 74	Перевірка індивідуальних завдань, тестування
6.	Міжнародні відносини та міжнародна політика	2	1. Міжнародні відносини і зовнішньополітична роль держави. 2. Основні принципи сучасних міжнародних відносин. 3. Глобальні проблеми сучасності.	№ 1-22, 27, 32, 38, 57	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
7.	Політичний менеджмент і політичний маркетинг	2	1. Поняття та функції політичного менеджменту. Менеджмент виборчої кампанії. 2. Менеджмент владної команди. 3. Політичний маркетинг як спосіб регулювання політичного ринку. Функції та види політичного маркетингу	№ 1-22, 27, 39, 68, 69	Перевірка конспекту теми, перевірка індивідуальних завдань

Таблиця 8.2. Індивідуальні заняття зі студентами роботи студентів з навчальної дисципліни «Політологія» напряму підготовки 6.140103 «Туризм», 6.140101і «Готельно-ресторанна справа» і

№ п/п	Назва теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Кількість годин	Перелік питань, що вивчаються студентами самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
1.	Політична думка України	2	1. Політична думка Київської Русі, Галицько-Волинського князівства та Польсько-Литовської держави (X-XVI ст.) 2. Українська політична думка (XVII-XVIIIст.) 3. Розвиток політичних ідей в Україні XIX-XXст.	№ 1-22, 44, 50, 65, 66, 70, 73	Перевірка конспекту теми, підготовка рефератів, тестування
2.	Політична влада та владні відносини	2	1. Концептуальні підходи до визначення політичної влади. 2. Суть, зміст, джерела політичної влади, її класифікація. 3. Система розподілу влади в суспільстві.	№ 1-22, 23, 27, 43, 47, 48, 53, 68, 69	Перевірка конспекту теми, перевірка індивідуальних завдань, тестування
3.	Політичні режими	2	1. Політичні режими: суть поняття, основні типи. 2. Характерні риси демократичного режиму. 3. Тоталітаризм як політичний режим. 4. Особливості авторитарного режиму.	№ 1-22, 26, 37, 40, 54, 58, 75	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань
4.	Виборчі системи	2	1. Законодавство про виборчі системи. 2. Типи виборчих систем. 3. Сучасні концепції виборчих систем.	№ 1-22, 39, 57, 62, 64, 69	Перевірка індивідуальних завдань, тестування
5.	Міжнародні відносини та міжнародна політика	2	1. Міжнародні відносини і зовнішньополітична роль держави. 2. Основні принципи сучасних міжнародних відносин. 3. Глобальні проблеми сучасності.	№ 1-22, 27, 32, 38, 57	Усне опитування, перевірка індивідуальних завдань

Індивідуально-консультативна робота включає також проведення щотижневих консультацій для студентів, які займаються науково-дослідною роботою, а також для тих, хто пропустив семінарські заняття або у кого виникли труднощі при підготовці до складання поточного чи підсумкового модульного контролю (конкретні дати консультацій передбачені графіком індивідуально-консультативної роботи).

МЕТОДИКА АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні політології використовуються:

- *постановка проблемних питань* при читанні лекцій (проблема концептуальних підходів до розуміння феномену влади в темі „Політична влада та владні відносини”; концептуальні підходи до проблеми походження держави в світовій політичній думці в темі „Держава – основна ланка політичної системи; проблема можливих шляхів трансформації тоталітарних режимів у демократичні в темі „Політичні режими”; фактори, що визначають зацікавленість особи в політиці в темі „Особа як суб’єкт політики”);
- *лекції – мультимедійні презентації*. При читанні лекцій на теми „Політична система суспільства”, „Держава – основна ланка політичної системи”, „Політичні режими”, „Політичні партії та партійні системи”, „Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності” частина матеріалу подається у вигляді таблиць, структурно-логічних схем, які дають змогу динамічніше викласти матеріал, створюють умови для більш активної пізнавальної діяльності студентів;
- *ділові ігри* на семінарських заняттях на теми „Політичні партії та партійні системи” та „Суспільно-політичні доктрини та течії сучасності”. Студентська група поділяється на кілька „малих” груп, учасникам яких попередньо пропонується підготувати виклад основних програмних положень тієї чи іншої партії чи політичних течій. На цій основі розгортається дискусія, в ході якої студенти повинні знайти найпереконливіші аргументи на користь своєї політичної позиції;
- *проведення навчальної конференції* „Реформування політичної системи українського суспільства” при вивченні теми „Політична система суспільства”;
- *презентація* групою студентів окремих питань семінарів, особливо тієї теми, яка вивчається студентами самостійно („Етапи розвитку світової політичної думки”).

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з політології. Засвоєння матеріалу оцінюється у балах. Загальна поточна успішність може становити максимально 60 балів.

Таблиця 9. Система нарахування балів за видами навчальної роботи

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
1	2	3
1. Аудиторна		
1.1. Лекція	Відвідування (за умови відвідування або відпрацювання всіх занять)	20 балів
1.2. Семінарське заняття		
	2. Розкриття питання семінару	4 бали
	3. Участь в обговоренні відповідей і доповнення при опитуванні	2 бал
	4. Тестування	2 бали
	5. Розробка і проведення „ділової гри”	4 бали
	6. Підготовка і виступ з рефератом, розробка мультимедійної презентації теми	5 бали
2. Самостійна та індивідуально-консультативна робота	1. Виконання домашніх завдань, що передбачені робочою програмою для самостійного опрацювання	3 бали
	2. Написання реферату за визначеною тематикою	5 балів
3. Підсумковий модуль	Модульна робота	5 бали
4. Підсумковий контроль	Екзамен	40 балів

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Екзамен

Екзамен проводиться у письмовій формі. Екзаменаційний білет складається з двох частин. Перша – включає два питання теоретичного характеру, кожне з яких максимально оцінюється у 15 балів, друга – 10 тестових завдань, кожна правильна відповідь на які оцінюється 1 балом. Максимальний результат складання іспиту становить 40 балів.

Таблиця 10. Оцінка рівня знань при складанні екзамену

„Відмінно” 35 - 40 балів	Студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, викладає його повно, логічно, здатний зробити узагальнення й висновки, аргументувати теоретичні положення фактичним матеріалом, вміє без помилок виконати практичні завдання.
„Добре” 25 - 34 балів	Студент повністю засвоїв навчальний матеріал, викладає матеріал послідовно, вміє виконувати практичні завдання, але не може навести переконливих аргументів на користь того чи іншого теоретичного положення, допускає незначні помилки у їх формуванні.
„Задовільно” 11 – 24 балів	Студент засвоїв навчальний матеріал не в повному обсязі, дає неповні відповіді на поставлені теоретичні питання, допускає помилки при вирішенні практичних завдань.
„Незадовільно” 0 - 10 балів	Студент не засвоїв навчальний матеріал, дає невірні відповіді на поставлені теоретичні питання, робить грубі помилки при вирішенні практичних завдань.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю знань та отриманих при складанні екзамену (за умови, що студент набрав 11 балів і більше).

У разі, коли відповіді студента на питання екзамену оцінені менше ніж у 11 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами екзамену (тобто 0 балів) і загальна підсумкова оцінка включає лише результати поточного контролю.

До заліково-екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах поточного контролю та екзамену (загальна підсумкова оцінка).

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується у ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Таблиця 11. Критерії підсумкового контролю результатів навчання студента шляхом складання іспиту з дисципліни «Політологія»

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ПУЕТ	Оцінка за 4-бальною шкалою
A	90 - 100	Відмінно
B	82 - 89	Добре
C	74 - 81	Добре
D	64 - 73	Задовільно
E	60 - 63	Задовільно
FX	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модульна контрольна робота №1

1. Політика як суспільне явище. Суб'єкти політики.
2. Об'єкт та предмет політології. Основні питання, що нею вивчаються.
3. Виникнення та розвиток уявлень про політику в Стародавні часи.
4. Політична думка епохи Середньовіччя. Політичні погляди Н.Макіавеллі.
5. Основні концепції у світовій політичній думці XVII- XVIIIст.).
6. Розвиток світової політичної думки в XIX ст.
7. Розвиток політології як самостійної науки в XX ст.
8. Політична думка за часів Київської Русі та Польсько-Литовської держави.
9. Українська політична думка XVII-XVIII ст.
10. Українське національне відродження та розвиток політичної думки в XIX ст. М.Костомаров та М.Драгоманов – фундатори політичної науки в Україні.
11. Сутність політичної влади. Ресурси влади, типи її легітимності.
12. Політична система суспільства: сутність, структура, функції.
13. Типологія політичних систем.
14. Держава – основний інститут політичної системи суспільства, її ознаки та особливості.
15. Функції та структура держави.
16. Форми державного правління та державного устрою.
17. ”Політичний режим” як категорія політології.
18. Характерні риси тоталітарного політичного режиму.
19. Характеристика авторитарного політичного режиму.
20. Демократія як політичний режим.
21. Політичні партії у політичній системі суспільства, їх функції.
22. Типологія політичних партій.
23. Партійні системи та їх типологія.
24. Основні типи виборчих систем.

Модульна контрольна робота №2

1. Сутність поняття „громадянське суспільство”. Умови функціонування громадянського суспільства.
2. Роль громадських організацій у політичному житті суспільства.
3. Політична поведінка особи.
4. Сутність та основні етапи політичної соціалізації особи.
5. Форми участі особи в політичному житті суспільства.
6. Політичне лідерство: суть, типологія.
7. Роль великих соціальних груп у політиці.
8. Нація як суб'єкт політики.
9. Сутність та основні рівні політичної свідомості.
10. Політична культура та її функції в суспільстві.
11. Консерватизм та неоконсерватизм.
12. Лібералізм та неолібералізм.
13. Політична концепція соціал-демократії.
14. Політичний екстремізм.
15. Роль зовнішньої політики держави в житті суспільства.
16. Основні принципи сучасних міжнародних відносин.
17. Політичний маркетинг як спосіб регулювання політичного ринку.
18. Поняття політичного менеджменту. Менеджмент виборчої кампанії як важливий різновид політичного менеджменту.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ)

1. Політика як суспільне явище. Суб'єкти політики.
2. Об'єкт та предмет політології. Основні питання, що нею вивчаються.
3. Методи, категорії та закономірності науки про політику.
4. Функції політології, її місце в системі суспільствознавчих наук.
5. Значення політології в умовах розбудови незалежної Української держави.
6. Виникнення уявлень про політику в Стародавні часи.
7. Політико-релігійні доктрини Середньовіччя.
8. Політичні вчення епохи Відродження. Політичні погляди Н.Макіавеллі.
9. Основні концепції в світовій політичній думці XVII- XVIII ст.
10. Розвиток світової політичної думки в XIX ст.
11. Розвиток політології як самостійної науки в XX ст.
12. Політична думка за часів Київської Русі та Польсько-Литовської держави.
13. Українська політична думка XVII- XVIII ст.
14. Українське національне відродження та розвиток політичної думки в XIX ст. М.Костомаров і М.Драгоманов – фундатори політичної науки в Україні.
15. Українська політична думка XX ст. (М.Хвильовий, Д.Донцов, В.Липинський).
16. Сутність політичної влади, її наукові концепції.
17. Суб'єкти, ресурси та засоби політичної влади, типи її легітимності.
18. Принцип поділу влади та його значення для конституційної побудови держави.
19. Політична система суспільства: сутність, структура, функції.
20. Типологія політичних систем.
21. Проблеми реформування політичної системи України.
22. Основні концептуальні підходи до проблеми походження та сутності держави.
23. Держава – основний інститут політичної системи суспільства, її особливості.
24. Структура та функції держави.
25. Форми державного правління: світовий та вітчизняний досвід.
26. Форми державного устрою.
27. Основні риси правової держави.
28. „Політичний режим” як категорія політології. Типи політичних режимів.
29. Характерні риси демократичного політичного режиму.
30. Характерні риси тоталітарного політичного режиму.
31. Авторитаризм як політичний режим.
32. Шляхи переходу від тоталітаризму й авторитаризму до демократії.
33. Політичні партії: суть, причини виникнення, основні етапи розвитку.
34. Роль політичних партій у житті суспільства, функції, що ними виконуються.
35. Типологія політичних партій.
36. Партійні системи та їх типологія.
37. Етапи становлення багатопартійності в Україні.
38. Причини виникнення та типологія громадських організацій.
39. Масові суспільні рухи: їх ознаки та типологія.
40. Функції суспільно-політичних організацій та рухів, їх місце в політичному житті.
41. Громадянське суспільство та його основні риси.
42. Взаємовідносини держави та громадянського суспільства.
43. Виборчі системи та їх типологія.
44. Великі соціальні групи як суб'єкти політики.
45. Політична поведінка особи.
46. Політична соціалізація особи.
47. Форми участі особи у політичному житті.
48. Політичне лідерство: сутність, типологія.
49. Поняття політичної свідомості: структура, функції.
50. Політична культура: сутність, функції, типологія.
51. Зовнішня політика та її роль в житті суспільства.

52. Основні принципи сучасних міжнародних відносин.
53. Глобальні проблеми сучасності та необхідність їх політичного розв'язання.
54. Основні напрямки зовнішньої політики України.
55. Сучасний консерватизм.
56. Лібералізм: історія, сучасність.
57. Політична концепція соціал-демократії.
58. Політичний екстремізм: характерні риси, різновиди.
59. Політичний маркетинг як спосіб регулювання політичного ринку.
60. Поняття політичного менеджменту. Менеджмент виборчої кампанії як важливий різновид політичного менеджменту.

ЗРАЗОК ВАРІАНТУ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з модуля І

Варіант № 1

Теоретичні питання (8 балів).

1. *Політична думка епохи Середньовіччя. Політичні погляди Н. Макіавеллі.*
2. *Форми державного правління та державного устрою.*

Питання –тести (2 бали).

1. *Центральною категорією політології як науки є категорія*
 - а) політика;
 - б) влада;
 - в) держава;
 - г) суспільство.
2. *Для якого типу політичних систем (за класифікацією Г.Алмонда) характерний високий ступінь розподілу політичних ролей і функцій між учасниками політичного процесу: державою, партіями, групами тиску тощо?*
 - а) англо-американська;
 - б) континентально-європейська;
 - в) доіндустріальна та частково індустріальна;
 - г) тоталітарна.
3. *Сутність якої функції держави полягає у задоволенні потреб людей у роботі, житті, наданні соціальних гарантій престарілим, інвалідам, безробітним, молоді?*
 - а) економічна;
 - б) соціальна;
 - в) правова;
 - г) культурно-виховна.
4. *Невід'ємною рисою якого режиму є політичний плюралізм?*
 - а) демократичний;
 - б) тоталітарний;
 - в) авторитарний.
5. *Яка з ознак визначає суть політичної партії як елемента політичної системи?*
 - а) спільні інтереси членів;
 - б) довготривалість існування;
 - в) боротьба за завоювання та здійснення влади;
 - г) спільні погляди на устрій суспільства.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

I. Теоретичні питання.

1. Політична система суспільства: сутність, структура, функції.
2. Значення політології в умовах розбудови незалежної Української держави.

II. Питання – тести.

1. Розподіл влади згідно з теорією Ш.Монтеск'є необхідний через те, що...
 - а) це була практика європейських країн ще з часів середньовіччя;
 - б) це дозволяє запобігти концентрації влади в одних руках;
 - в) це ліквідує монархію;
 - г) світська влада повинна вийти з-під опіки церкви.
2. В якому конституційному проекті вперше було проголошено принцип поділу влади?
 - а) Конституція УНР;
 - б) Велика хартія вольностей;
 - в) Конституція прав і свобод війська Запорізького;
 - г) Декларація прав людини і громадянина.
3. Для якого типу політичних систем (за класифікацією Г.Алмонда) характерним є концентрація влади в руках бюрократичного апарату, монополія на владу правлячої партії, ідеологізація суспільного життя?
 - а) англо-американська;
 - б) континентально-європейська;
 - в) доіндустріальна та частково індустріальна;
 - г) тоталітарна.
4. За формою державного устрою Україна є...
 - а) унітарною державою;
 - б) федерацією;
 - в) конфедерацією.
5. Для якої партійної системи характерним є існування однієї партії значно потужнішою за інші при збереженні політичної боротьби?
 - а) однопартійна;
 - б) двопартійна;
 - в) політичного домінування;
 - г) обмеженого плюралізму.
6. Що собою являє процес політичної соціалізації особи?
 - а) реальні практичні стосунки соціальних суб'єктів, у яких відбиваються їхні інтереси і здійснюється політична діяльність;
 - б) сукупність процесів становлення політичної свідомості й поведінки особистості, прийняття й виконання політичних ролей, вияву політичної активності;
 - в) специфічна форма суспільної свідомості, система відображення в духовному житті людей політичних інтересів різних соціальних груп.
7. Перевагами якого типу виборчої системи є те, що у сформованих за її допомоги органах влади представлена реальна картина політичного життя суспільства, розстановки політичних сил?
 - а) мажоритарна виборча система;
 - б) пропорційна виборча система;
 - в) змішана виборча система.
8. Хто з вчених вперше використав термін „політична культура”?
 - а) Т. Гоббс;

- б) Ж.-Ж. Руссо;
- в) І. Гердер;
- г) К. Маркс.

9. *Серед ознак соціальних страт М. Вебер не виділяв...*

- а) місце в системі виробничих відносин;
- б) прибуток;
- в) престиж;
- г) відношення до влади.

10. *Які суспільно-політичні течії виступають за активне втручання держави в економіку?*

- а) лібералізм та неоконсерватизм;
- б) консерватизм та неолібералізм;
- в) анархізм та анархо-синдикалізм;
- г) неофашизм та неонацизм.

СПИСОК ОСНОВНОЇ ТА ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ПЕРЕЛІК ОСНОВНОЇ ТА ДОДАТКОВОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Бебик, В.М. Політологія : наука і навчальна дисципліна : підручник / В.М. Бебик . – К. : Каравела, 2009 . – 496 с.
2. Брегеда А.Ю. Основи політології: Навч. посібник. – Вид. 2-е, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 312 с.
3. Гелей, С.Д. Політологія: навч. посібник / С.Д. Гелей, С.М. Рутар . – 7-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008 . – 415 с.
4. Горлач, М.І. Політологія : наука про політику : підручник / М.І. Горлач, В.Г. Кремень . – К. : Центр навч. л-ри, 2009 . – 840 с.
5. Лазоренко О.В., Лазоренко О.О. Теорія політології: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1996. – 179 с.
6. Матвеев С.А. и др. Политология: Учебное пособие. – Харьков: Одиссей, 2008. – 304 с.
7. Мирончук В.Д., Храмов В.О. Основы политологии: Курс лекций. – К.: МАУП, 2000. – 296 с.
8. Основи політичної науки: Курс лекцій за ред. Б.Кухти. – Львів, 1997. – Ч.І. – 288 с., Ч. II – 336 с.
9. Основи політології: Навчальний посібник / Керівник авт. кол. Ф.М. Кирилюк. – К.: Либідь, 1995. – 336 с.
10. Погорілий, Д.Є. Політологія: кредитно-модульний курс : навч. посібник / Д.Є. Погорілий . – К. : Центр учб. л-ри : Інкос, 2008 . – 432 с.
11. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. Друге вид., доп. – Львів: «Новий Світ-2000», «Альтаір-2002», 2003. – 172 с.
12. Піча, В.М. Політологія [Текст] : підручник / В.М. Піча, Н.М. Хома . – 5-те вид., випр. і доп. . – Львів : Магнолія Плюс, 2009 . – 304 с.
13. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: «Магнолія Плюс», 2004. – 476 с.
14. Політологія / За ред. О.І. Семківа. – 2-е вид., зі змінами. – Львів: Світ, 1994. – 592 с.
15. Політологія: Навч. посіб. – 7-ме вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОН / Гелей С.Д., Рутар С.М. – К., 2008. – 415 с.
16. Політологія: Навч. посібник / За ред. Примуш М. – К.: Професіонал, 2004. – 320 с.
17. Політологія: наука про політику: Підручник / За ред. В.Г. Кременя, М.І. Горлача. – 4-е вид., випр. та доп. – Харків: Єдінорог, 2002. – 640 с.
18. Політологія: Підручник / За ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. – К.: Вища школа, 1998. – 415 с.
19. Політологія: Підручник / За ред. Колодій А. – К.: Ельга, К.: Нікоцентр, 2000. – 584 с.
20. Політологія: Посібник для студентів вузів / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: Академія, 2003. – 528 с.
21. Шляхтун, П.П. Політологія: історія та теорія: підручник / П.П. Шляхтун . – К. : Центр учб. л-ри, 2010 . – 470 с.
22. Юрій М.Ф. Політологія. – К.: Дакор, КНТ, 2005. – 416 с.

Додаткова

23. Амелин В.Н. Власть как общественное явление // Социально-политические науки. – 1991. – № 2. – С. 10–15.
24. Антипова Т.Р. Социальная дифференциация общества и интересов // Социс. – 1997. – № 8. – С. 60–68.
25. Базовкин Е., Кремень В. Партії та громадські об'єднання України. – К., 1994. – 65 с.
26. Баран В. Теорія тоталітаризму: генеза і сутність // Сучасність. – 1996. – № 8. – С. 13–16.
27. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. – К.: МАУП, 2000. – 383 с.

28. Беляева А.А. В поисках среднего класса // Социс. – 1999. – № 7. – С. 30–37.
29. Бергер А.А. Политическая мысль древнегреческой демократии. – М., 1966. – 112 с.
30. Білоус А. Політичні об'єднання України. – К., 1993. – 108 с.
31. Білоус А. Політико-правові системи: світ і Україна. – К., 1997. – 200 с.
32. Василенко И.А. Политическая глобалистика: Учебное пособие. – М.: «Логос», 2000. – 360 с.
33. Видоевич З. Социальные конфликты в трансформирующихся обществах // Социс. – 1997. – № 12. – С. 121–124.
34. Георгіца А. Конституційно-правові інститути зарубіжних країн. – Чернівці, 1994. – 175 с.
35. Голенкова З.Т. и др. Британские социологи о современном среднем классе // Социс. – 1996. – № 10. – С. 145–152.
36. Громадські об'єднання в Україні: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / За ред. В.М. Бесчастного. – К., 2007. 415 с.
37. Даль Р. О демократии / Под ред. О.А. Лякринского. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 208 с.
38. Дергачев В. Геополитика: Уч. пособ. – К., 2000. – 448 с.
39. Жиро, Томаш. Политология: пер. с польск. / Томаш Жиро. – Х. : Гуманитарный Центр, 2006. – 428 с.
40. Загладин Н. Тоталитаризм и демократия: конфликт века // Кентавр. – 1992. – № 5. – С. 5–8.
41. Захарченко М., Погорілий О. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.). – К., 1993. – 336 с.
42. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз. – К., 1996. – 420 с.
43. Зуев В.И. Власть в системе политических категорий // Государство и право. – 1992. – № 5. – С. 90–96.
44. Історія держави і права України: Курс лекцій / За ред. В.Г. Гончаренка. – К., 1996. – 288 с.
45. Коментар до Конституції України. – К., 1996. – 376 с.
46. Конституція України. Основний Закон. – К., 1996. – 56 с.
47. Кравченко Ю., Чечель В. Легітимність політичної влади і можливість її досягнення // Політологічні читання. – 1993. – № 2. – С. 41–58.
48. Красиков Б.И. Теория власти и властных отношений // Социально-политический журнал. – 1994. – 3–6. – С. 104–109.
49. Кремень В.Г. та інші. Україна: шлях до себе // Проблеми суспільної трансформації: Навчальний посібник. – К.: Друк, 1998. – 446 с.
50. Кухта Б. З історії української політичної думки. – К., 1994. – 256 с.
51. Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і лідери. – Львів, 1996. – 175 с.
52. Міжнародні організації: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОН / За ред. О.С. Кучика. – К., 2007. – 749 с.
53. Общественное мнение и власть: механизм взаимодействия. – К.: Наукова думка, 1993. – 136 с.
54. Основи демократії. Права людини та їх забезпечення в умовах суспільних змін: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. Рекомендовано МОН / Філонов О.В., Суботін В.М. – К., 2008. – 215 с.
55. Політико-правові системи світу: Навч. посіб. / Гелей С.Д., Рутар С.М. – К., 2006. – 668 с.
56. Політичні партії України / За ред. В. Якушика. – К., 1996. – 331 с.
57. Политология: Словарь-справочник / М. Василик, М. Вершинин, М. Козырева и др. – М.: Гардарики, 2000. – 328 с.
58. Політологія посткомунізму: Політичний аналіз посткомуністичних суспільств. – К.: Політична думка, 1995. – 368 с.
59. Проценко О., Чепинога В. Походження свободи / Осмислення витоків та розвитку концепцій громадянського суспільства. – К., 1996. – 179 с.
60. Ребкало В.А. та інші. Етнонаціональні процеси в сучасній Україні. – К., 1996. – 198 с.
61. Рябов С. Політологічна теорія держави. – К. 1996. – 240 с.
62. Рябов С.Г., Томенко М.В. Основи теорії політики: Навч. посібник. – К.: Тандем, 1996. – 192 с.
63. Сергиенко П.А. Массовое политическое сознание: проблемы формирования и развития. – К.: Либідь, 1991. – 176 с.
64. Скиба В.Й. та ін. Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки / Скиба В.Й., Горбатенко В.П., Туренко В.В. – К.: Основи, 1996. – 717 с.

65. Соціологічна думка України. Навчальний посібник. / М.В. Захарченко, В.Ф. Бурлачук, М.О. Молчанов та інш. – К., 1996. – 424 с.
66. Українська політологія: витоки і еволюція. / За ред. Ф.Кирилюка. – К., 1995. – 312 с.
67. Фесенко В.В. Политическая элита Украины // Полис. – 1999. – № 6. – С. 35–39.
68. Хейвуд, Эндрю. Политология : Учебник / Эндрю Хейвуд . – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005 . – 544 с.
69. Холод В.В. Політологія: Навч. посібник. – Суми: Університетська книга, 2001. – 407 с.
70. Кто е хто в европейській та американській політичній науці: Малий політичний словник. – Львів, 1997. – 287 с.
71. Чешко С.В. Человек и этничность // Этнологическое обозрение. – 1994. – № 6. – С. 64–68.
72. Шаповал В.М. Державний лад країн світу. – К.: Український Центр Правничих Студій, 1999. – 320 с.
73. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. – К.: Либідь, 1999. – 480 с.
74. Шинкарук В.І. Громадянське суспільство, демократія, ідеологія // Розбудова держави. – 1993. – № 5. – С. 23–28.
75. Якушик В.М. Різновиди політичних режимів // Віче. – 1995. – № 9. – С. 18–25.

**Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки
навчального процесу з навчальної дисципліни
«Політологія»**

1. **Дистанційний курс «Політологія».** Розроблений і розміщений у програмній оболонці Moodle для студентів денної, заочної та стаціонарної форм навчання, в тому числі для студентів-іноземців. Курс представлений українською та російською мови.
2. **«Політологія. Тестовий контроль».** Банк тестів з дисципліни розміщений в оболонці OpenTest2. Використовується для контролю знань студентів денної та заочної форми навчання.
3. Політологія. Онлайн-бібліотека <http://politics.ellib.org.ua/>
4. Книги. Політологія. Електронна бібліотека Гумер.
http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Index_Polit.php
5. Збірник праць з політології на порталі ІЗОЗБОРНІК <http://litopys.org.ua/links/inpolit.htm>